

Stvoření pro manželství (poznámky z kázání Petra Vadury dne 24. 1. 2015)

Biblický text: Genesis 2,18-25

Při čtení textu z Genesis musíme mít na paměti, že tehdejší starověký svět se lišil v mnohém od toho našeho dnes ve 21. století. Vztah mezi mužem a ženou se velmi změnil. Tehdy, v silně patriarchální společnosti měl muž silně vedoucí postavení, vedoucí rodu, žena neměla v podstatě žádná práva, byla považována na rodičku dětí a pokračovatelku rodu. O nějaké romantické lásce mezi lidmi, kteří vstupují do manželství lze jen těžko hovořit. Ani o tisíce let později, v antickém Řecku, když apoštol Pavel píše listy rané křesťanské církvi, má žena stále nízké postavení. Dnes je situace jiná (v naší západní kultuře), ženy mají stejná práva jako muži. Jediná oblast, kde stále neexistuje úplná rovnoprávnost je velikost platu. Ve druhé kapitole Genesis čteme tzv. druhou zprávu o stvoření, kde je uveden Boží záměr s člověkem.

Když Bůh tvoří ženu, nazývá ji "pomoc jako proti němu" (hebrejský originál) - většina textů dnes překládá "pomoc jemu rovnou", avšak to není přesné jako hebrejský text. Co onen protiklad znamená? Naznačuje jakýsi odpor, opozici, něco protikladného muži, ale ne ve smyslu nepřátelství - to je právě zmírněno tím slovem "jako" žena je proti muži jen jako. Ve skutečnosti žena není proti muži, ale naopak. Je někým, kdo do mužského života vnáší to, co by tam chybělo. Vnáší do něj inspiraci, invenci. Život muže bez ženy by vypadal velmi chudě. Není dobré, aby byl člověk sám. To neznamená, že by lidé žijící single nebo vdovy či vdovci byli méněcenní, ne, i o ni jsou plnohodnotnými lidmi (i oni tvoří sociální vazby). Člověk je sociální bytost a někoho potřebuje.

"Bůh uvedl na člověka mrákotu" - doslova "napadl mrákotou". Aby byl muž schopen přijmout ženu, je nutné, aby byl jaksi "omámen", protože úplně při smyslech by si ji nevzal (jelikož mu bude žena jako někdo "protikladný" narušovat jeho "mužský" život), podobně to funguje i u ženy. Tato mrákota funguje i dnes, říkáme ji zamilovanost. Člověk jakoby upadá do zapomnění. Mrákota je součástí Božího požehnání, aby mohl vzniknout svazek muže a ženy.

"Bůh vzal žebro" - překlad "žebro" je rovněž problematický, doslovný překlad z hebrejštiny by spíše zněl jako "boční stěna stánku", nebo "bok z boku". Jde o obraz, který nám říká, že **jde o vzájemnou spojitost, závislost muže a ženy na sobě navzájem**. Takto to však přes dlouhá staletí nebylo chápáno a žena hrála jakousi podřadnou roli. Dnešní západní civilizace už toto překonala a ženy i muži jsou si rovni. Jako příklad lze uvést slova apoštola Pavla, který uvádí, že žena je odleskem slávy muže (jako by muž byl někdo více), ale stejně tak muž může být odleskem slávy ženy, vždyť kolikrát vztah manželů drží žena, kolikrát je manžel "hlupák". Tuto zdánlivou nerovnost totiž necituje Ježíš v Novém Zákoně, když hovoří o manželství. Říká jen to podstatné, rozhodující, které se týká rovnosti muže a ženy. Klade důraz na "přilnout" (doslova smíchat dvě látky) - zde nejde jen o tělesné spojení, ale i o psychické, emocionální prolnutí, o soudržnost těch dvou.

A byli nazí - zde nejde o fyzickou nahotu, tento výraz v hebrejštině znamená něco ve smyslu předvídavost, podivnost, věrnost, poctivost, chybovost, jinými slovy člověk je originální, bystrý jedinec, v negativní konotaci to pak znamená být lstivý (jako had viz Genesis 3, zde je použit stejný výraz). **Spojení muže a ženy v manželství vytváří prostor pro kreativitu, vzájemnou službu jeden druhému, souznění, prostor pro učení se jeden od druhého, je to vztah (snad jediný na zemi), kde si jeden před druhým na nic a nikoho nemusí hrát**, jsou "nazí" - ví o sobě to, že nejsou dokonalí, ale přesto se mohou obohacovat. Tento svazek Bůh v Ježíši posvětil a Kristus k tomu dodává, co Bůh

spojil, člověk nerozlučuj. Rozvod je prohra člověka sám nad sebou, když nedokázal žít více dávat než brát, více sloužit druhému než nechat si sloužit. Ovšem pozor, podobně to může být i u lidí v manželském svazku, kteří se sice nerozvedli, ale žijí "vedle sebe", kde se vytratila vzájemná úcta, kde převládlo sobectví, lhostejnost, kde je prázdno.

Manželství je tedy úžasným prostorem pro dva odlišné, a přece sobě rovné lidi, kteří si mohou vzájemně tolik dát a společně vytvořit "jednoho" člověka, který je obrazem na plné lidství tak, jak ho Bůh zamýšlel. Manželství je výzva pro to poznat, kdo (jaký člověk) vlastně jsem.